

Nº 7/1951.

LAGUTSKOTTETS betänkande Nº 7/1951 med anledning av landstingsmannen Viktor Bertells petition Nº 20/1950 med förslag till åtgärder för revidering och kodifiering av kommunallagen för landskommunerna i landskapet Åland och uppgörande av nytt sakregister till Ålands författningssamling.

Med anledning av förenämnda petition varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

I motiveringen framhåller petitionären dels, att gällande bestämmelser i landskapslagen "i flere fall torde vara föråldrade" och att kommunallagen därför borde "bliva föremål för en allsidig prövning i dess helhet", dels att en stor fördel kunde vinnas därigenom, att den nya lagen i många delar kunde göras överensstämmande med rikets lag, i synnerhet i formella avseenden, "varigenom vi på Åland lättare kunde tillgodogöra oss de kommentarer till rikets lag, vilka utgivits och komma att utgivas på fastlandet. "Sistnämnda motiv för en revision av denna lagstiftning vill utskottet för sin del helt och hållet underkänna, ty vid utövningen av sin lagstiftningsrätt på det kommunala förvaltningsområdet bör landstinget alltid, såsom härintills, sträva till att beakta landskapets särställning och lokala förhållanden.

Då förstnämnda omdöme fällts endast i största allmänhet, har petitionären i en till utskottet överlämnad skrift av den 20 november 1950 närmare önskat angiva de lagrum, vilka enligt hans uppfattning särskilt borde revideras. Denna skrift fogas såsom bilaga till betänkandet.

Enligt utskottets uppfattning har petitionären icke påpekat några större fel och brister i den nu gällande kommunallagstift-

ningen. De anmärkningar, som framställa i meranämnda skrift, äro i många fall frågor om tycke och smak av underordnad betydelse. Några omstörtande reformförslag innehåller skriften icke heller. Man kan därför ifrågasätta, huruvida det är skäl att enbart för dessa reformkrav igångsätta en så arbetsdryg och kostsam apparat som en revidering av hela kommunallagstiftningen dock är.

Som känt pågår för närvarande i de flesta av landskapets kommuner en bonitering av åker, äng och skogsmark, åsyftande en omklassificering av dessa, vilken bonitering kan tänkas bli allmän och givetvis föranleda en omläggning av grunderna för beskattning av inkomst från lantbruksfastighet. Denna fråga, som är av stor bärvidd, kan tänkas bli aktuell redan om några år. Med tanke härpå synes reformarbetet också i nu ifrågakommet avseende kunna anstå tillsvidare.

I anseende till utskottets inställning till huvudfrågan - revideringen av kommunallagen - behöver utskottet icke vidare uppehålla sig vid frågan om sättet för tryckningen och distribureringen av landskapslagen. Detta synes förövrigt vara en angelägenhet, vars ordnande helt och hållet bör överlämnas åt landskapsnämnden.

Ifråga om det föreslagna nya sakregistret till Ålands författningssamling har utskottet erfarit, att landskapsnämnden gått i författning om utarbetande av nytt sådant, och vill därför endast uttala förhoppningen, att arbetet med registret ej må fördröjas längre än nödvändigt.

Hänvisande till ovensagda får utskottet för landstinget vördsamast föreslå,

att petitionen icke skall föranleda någon åtgärd från landstingets sida.

Mariehamn den 28 februari 1951.

På

Till Lagutskottet i Ålands landsting.

Med hänvisning till den av mig vid senaste vårsession inlämnade petition till den del densamma gäller ny kommunallag för landskommunerna, får jag härmed såsom förtydligande framhålla några särskilda synpunkter på den nugällande lagen.

Vad först lagens terminologi beträffar, kunde namnen på nämnder etc. ändras i överensstämmelse med rikets lag, i den mån särdragen i våra förhållanden icke lägga hinder härför. Särskilt borde beteckningen "kommunalnämnd" ändras till "kommunalstyrelse".

Till § 4 borde bifogas ett nytt andra moment, vari skulle stadgas att i reglemente för kommunalstyrelsen kunde beslutanderätten i däri angivna ärenden överlätas åt kommunalstyrelsen. Nuvarande mom. 2 skulle då bli mom. 3. (jfr. L 14.7.48 § 4 mom. 2).

Till § 10 borde bifogas ett nytt moment, vari skulle stadgas att om person, som valts till kommunalt förtroendeuppdrag, förverkar sin valbarhet, upphör hans uppdrag (jfr. L om kommunalförvaltning i Mariehamn 14.7.48 § 11 mom. 4).

Paragraf 13 med sitt uppräknande av ärenden, vilka fullmäktige äga överlägga och besluta i, synes mig ^{någon} överflödig och i vissa fall direkt missvisande såsom p. 17 betr. åtgärder till förekommande av eldsvåda eller löpeld samt grundande av brandstödsföreningar.

Vitesbeloppet på 200 mk i § 15 borde höjas till åtminstone

430
2.000 mk.

Paragraf 18 angående fullmäktiges sammanträden borde ändras så, att ordinarie sammanträdet i april bortfaller och de frågor som behandlas vid detta sammanträde överförs till sammanträdet i juni månad.

Paragraf 23 mom. 2 borde ändras så, att ordet "åhörare" ersättes med ordet "den".

Paragraf 26 mom. 2 borde ändras så att uttrycket "rum och tid som av fullmäktige bestämmes" ändras till "dag som av ordf. bestämmes". (jfr. L 14.7.48 § 25 mom. 2).

Paragraf 29 mom. 2 ändras så, att utgående expeditioner kunde underskrivas antingen av fullmäktiges ordf. eller av kommunalstyrelsens ordförande eller ock av kommunalsekreteraren, där sådan finnes.

Till § 42 borde bifogas ett nytt andra moment, som till sitt innehåll skulle överensstämma med § 73 mom. 3 i rikets lag och som gäller kommunalstyrelsens vägran att i vissa fall verkställa fullmäktiges beslut. Nuvarande mom. 2 skulle då bli mom. 3.

Paragraf 60 mom. 1 beträffande mantalsskrivning borde utgå, emedan däri intaget stadgande ej mera gäller.

Tiden för inlämnandet av redovisningar och berättelser enl. § 63 borde ändras till 15 mars och enl. § 64 till 15 maj.

Paragraf 78 borde utökas med ett moment motsvarande § 24 mom. 1 i rikets lag angående befrielse från erläggande av olagligen påförd skatt.

Paragraf 109 borde upptaga även folkpension samt änke- och pupillpension som ej skattbar inkomst, varjämte övriga lagstadgade pensioner borde beskattas blott till halva beloppet.

Lagen borde utökas med två paragrafer angående kommunaldirektör, vilka paragrafer skulle motsvara §§ 67 och 68 i rikets lag.

Enär lagen även i flere andra fall måste anses föråldrad anser jag det lämpligare att en ny lag utarbetas än att den gamla lagen

revideras.

431
Mariehamn den 24 nov. 1950.

V.L. Bertell.

lagutskottets vägnar:

T. Brenning
Tor Brenning.

Axel Kuffschier
Axel Kuffschier.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, ordförande, Herman Mattsson,
J.A. Sjöblom, Jan Erik Eriksson och Paul Påvals.